

Luento 12

Tietokoneen rakenne

Ohjaus- yksikkö

Ch 16-17 [Sta06]

- n Mikro-operaatiot
- n Ohjaussignaalit
- n Langoitettu ohjaus
- n Mikro-ohjelmoitu ohjaus

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 1

Mitä ohjaus/kontrolli tarkoittaa?

- n **Arkkitehtuuri määrää CPU:n ulkoisen, ohjelmoijalle (myös KJ) näkyvän toiminnan**
 - u Millainen käskykanta käytössä, mitä käskyt tekevät?
 - u Mikä operaatio, missä operandit?
 - u Miten keskeytykset hoidellaan?

Functional requirements for CPU

1. Operations
2. Addressing modes
3. Registers
4. I/O module interface
5. Memory module interface
6. Interrupt processing structure

- n **Ohjausyksikkö CU määrää kuinka käskyssä kuvatut asiat saadaan tehdyksi laitteistossa (CPU, MEM, väylät, I/O)**
 - u Selvittää miten piiren täytyy toimia tietyllä hetkellä
 - u Valitsee millaisia ohjaussignaaleja pitää antaa: mille piireille, milloin, missä järjestyksessä, ...
 - u Fyysiset johtimet välittävät ohjaussignaalit piireille täsmällisesti kellonpulssin ajoittamina

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 2

Ohjaussignaalit

(Sta06 Fig 16.4)

- n Ohjaus = kontrolloidaan data siirtämistä paikasta toiseen
 - u CPU:n sisällä: REG \leftrightarrow REG, ALU \leftrightarrow REG, ALU-operaatiot
 - u CPU \leftrightarrow MEM (I/O-ohjain): osoite, data, ohjaus
- n Ajoitus, järjestys

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 3

Mikro-operaatiot

- n Yksinkertaisia ohjaussignaaleja, jotka aiheuttavat yhden pienen toiminnon (operaation)
 - u Esim. bitit siirtyvät rekisteristä r1 väylää pitkin edelleen ALU:un
- n Kellosyklin kesto pisimmän operaation perusteella
- n Kunkin syklin aikana useita mikro-operaatioita
 - u Osa voidaan suorittaa samanaikaisesti, jos tapahtuvat eri osissa piirejä
 - u Vältettävä resurssikonfliktit
 - § WaR tai RaW, ALU, väylä
 - u Osa suoritettava peräkkäin tietyssä järjestyksessä, semantiikan säilyttävä

t1: MAR \leftarrow PC
 t2: MBR \leftarrow MEM[MAR]
 PC \leftarrow PC + 1
 t3: IR \leftarrow (MBP)

Toteutus siten, että ei tarvita ALUa

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 4

Käskysykli

(Sta06 Fig 16.1)

- n Kun mikro-operaatiot kohdistuvat laitteiston eri piireihin, laitteisto voi suorittaa useita samanaikaisesti
- n Ks. luvun 12 käskysykli esimerkit (seur. kalvot)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 5

Käskyn noutosykli

(Sta06 Fig 12.6)

Esim:

t1: MAR • PC

t2: MAR • MMU(MAR)

Control Bus • Reserve

wait?

t3: Control Bus • Read

PC • PC + 1

t4: MBR • MEM[MAR]

Control Bus • Release

t5: IR • MBR

MBR - Memory buffer register
 MAR = Memory address register
 IR = Instruction register
 PC - Program counter

Onko suoritusjärjestyksellä merkitystä?
 Mitä voi suorittaa rinnakkain?
 Mitä samaan sykliin, mitkä tarvitsevat oman syklin?

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 6

Käskesykli

- n **Operandien noutosykli**
 - u Rekistereistä tai muistista
 - u Osoitelaskenta
- n **Suoritusykli**
 - u Suoritus tavallisesti ALUssa
 - u Operandit sisäänmenoihin, ja ohjaus operaatiosta
 - u Tulos ALU:n ulostulosta rekisteriin/muistiin
 - u flags • status
- n **Keskeytyssykli**
 - u ks. luvun 12 esimerkit: Pentium, PowerPC
 - u Mitkä samaan mikrokäskyyn?
 - u Mitkä samaan aikaan/peräkkäin?

ADD r1,r2,r3:
 t1: ALUin1 ← r2
 t2: ALUin2 ← r3
 ALUoper ← IR.oper
 t3: r1 ← ALUout
 flags ← xxx

ISZ X, Increment and Skip if zero:
 t1: MAR ← IR.address
 t2: MBR ← MEM[MAR]
 t3: MBR ← MBR+1
 t4: MEM[MAR] ← MBR
 if (MBR=0) then PC ← PC +1

ehdollisuuskin onnistuu

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 7

Käskesykli tila-automaattina

n ICC: Instruction Cycle Code register - suorituksen tila

```

    graph TD
        Start(( )) --> ICC00[ICC = 00]
        ICC00 --> Fetch[Fetch instruction]
        Fetch --> Indirect{Indirect addressing?}
        Indirect -- No --> ICC10[ICC = 10]
        Indirect -- Yes --> ICC01[ICC = 01]
        ICC01 --> Read[Read address]
        Read --> ICC10
        ICC10 --> Execute[Execute instruction]
        Execute --> Interrupt{Interrupt for enabled interrupt?}
        Interrupt -- Yes --> ICC11[ICC = 11]
        Interrupt -- No --> ICC00
        ICC11 --> ICC00
        ICC00 --> Setup[Setup interrupt]
        Setup --> ICC00
    
```

(Sta06 Fig 16.3)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 8

Käskysykli kontrolli tila-automaattina

- n CU:n toiminnan voi esittää tila-automaattina
 - u Tila: missä käskysyklin vaiheessa CPU menossa
 - u Alitila: riippuu ajoituksesta, muodostuu ryhmästä mikro-operaatioita, jotka voi suorittaa yhdellä syklillä
- n Alitilan tuottamat uudet ohjaukset riippuvat
 - u Tilasta itsestään
 - u IR-rekisterin kentistä (operaatio, osoittaminen)
 - u Edellisistä tuloksista (flags) = Execution
- n Uusi tila edellisen tilan ja lipukkeiden perusteella
 - u Myös CPU:n ulkopuoliset keskeytykset vaikuttavat tilaan = Sequencing

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 9

Ohjaussignaalien tuottaminen

- n Mikro-operaatio $\bar{\Theta}$ aktivoitava useita ohjaussignaaleja
- n Esim: Yhden akkurekisterin arkkitehtuuri

(Sta06 Fig 16.5)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 10

Ohjaussignaalien tuottaminen

Micro-operations	Timing	Active Control Signals
Fetch:	$t_1: \text{MAR} \leftarrow (\text{PC})$	C_2
	$t_2: \text{MBR} \leftarrow \text{Memory}$	C_5, C_R
	$\text{PC} \leftarrow (\text{PC}) + 1$??
Indirect:	$t_3: \text{IR} \leftarrow (\text{MBR})$	C_4
	$t_1: \text{MAR} \leftarrow (\text{IR}(\text{Address}))$	C_8
	$t_2: \text{MBR} \leftarrow \text{Memory}$	C_5, C_R
Interrupt:	$t_3: \text{IR}(\text{Address}) \leftarrow (\text{MBR}(\text{Address}))$	C_4
	$t_1: \text{MBR} \leftarrow (\text{PC})$	C_1
	$t_2: \text{MAR} \leftarrow \text{Save-address}$??
	$\text{PC} \leftarrow \text{Routine-address}$??
	$t_3: \text{Memory} \leftarrow (\text{MBR})$	C_{12}, C_W

C_R = Read control signal to system bus.
 C_W = Write control signal to system bus.

(Sta06 Table 16.1)

Sta06 Fig 16.5

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 11

Yleinen organisointi

- n Kuvan 16.5 organisaatio monimutkainen toteutettavaksi
- n Komponentit tavallisesti yhteisen väylän varteen
- n ALU:lle apurekisterit: X ja Y

ADD I:

$t_1: \text{MAR} \leftarrow \text{IR.address}$

$t_2: \text{MBR} \leftarrow \text{MEM}[\text{MAR}]$

$t_3: Y \leftarrow \text{MBR}$

$t_4: Z \leftarrow \text{AC} + Y$

$t_5: \text{AC} \leftarrow Z$

(Sta06 Fig 16.6)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 12

Tietokoneen rakenne

Langoitettu ohjaus

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 13

Langoitettu ohjausyksikkö (hardwired)

- n Kun tiedossa CU:n sisäänmenot ja ulostulot
 - u Toiminnallisuus kuvattavissa boolean logiikalla
 - u Ohjausyksiköstä voi muodostaa yhden loogiikkapiirin
- n Esim. $C_5 = \bar{P} \cdot \bar{Q} \cdot T_2 + P \cdot \bar{Q} \cdot (LDA) \cdot T_2 + \dots$

Fig 16.3, 16.5 ja Tbl 16.1

ICC:lle bitit P ja Q

PQ = 00 Fetch Cycle

PQ = 01 Indirect Cycle

PQ = 10 Execute Cycle

PQ = 11 Interrupt Cycle

(Sta06 Fig 16.10)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 14

Langoitettu ohjausyksikkö

Decoder (4-to-16)

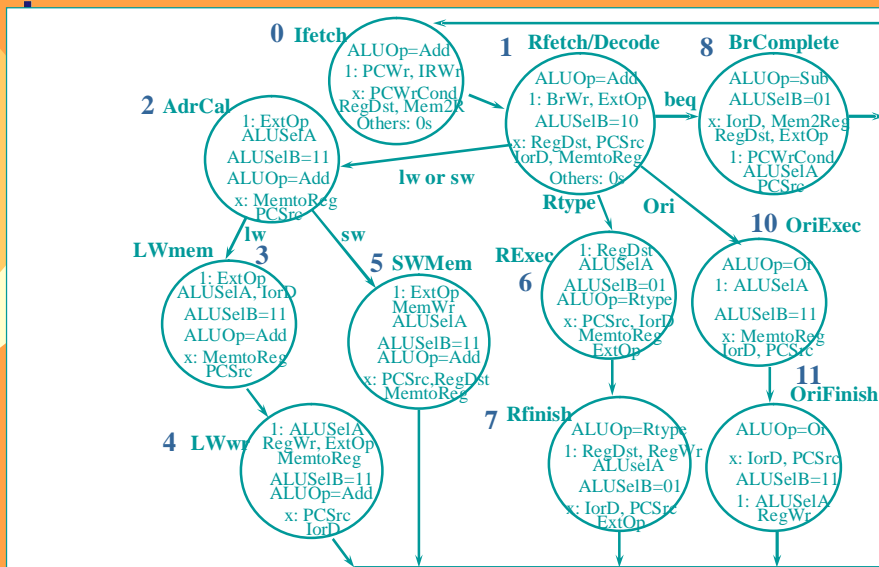
- 4:n bitin käskykoodista yksikäsitteinen ohjaus CU:lle
- Vain yksi signaali kerrallaan aktiivisena

I1	I2	I3	I4	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	O16
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Esim: opcode = 5 (bitit I1, I2, I3, I4) → signaali O11 on tosi (1) (Sta06 Table 16.3)

Äärellinen tila-automaatti

Tilasiirtymät (2)

Next state from current state	Alternatively, prior state & condition
u State 0 -> <u>State1</u>	<u>S4, S5, S7, S8, S9, S11</u> -> State0
u State 1 -> S2, S6, S8, S10	_____ -> State1
u State 2 -> S5 or ...	_____ -> State 2
u State 3 -> S9 or ...	_____ -> State 3
u State 4 -> <u>State 0</u>	_____ -> State 4
u State 5 -> <u>State 0</u>	State2 & op = SW -> State 5
u State 6 -> <u>State 7</u>	_____ -> State 6
u State 7 -> <u>State 0</u>	State 6 -> State 7
u State 8 -> <u>State 0</u>	_____ -> State 8
u State 9 -> <u>State 0</u>	State3 & op = JMP -> State 9
u State 10 -> <u>State 11</u>	_____ -> State 10
u State 11 -> <u>State 0</u>	State 10 -> State 11

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 17

Langoitettu ohjaus

- n Ohjaussignaalien generointi suoraan laitteistolla nopeaa
- n Heikkouksia
 - u CU vaikea suunnitella
 - § Piiristä tulee helposti suuri ja monimutkainen
 - u CU vaikea muuttaa
 - § Suunnittelu ja piirin "minimointi" uusiksi
- n RISC-filosofia helpottaa
 - u Yksinkertainen käskykanta ja toteutus

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 18

Tietokoneen rakenne

Mikro-ohjelmoitu ohjaus

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 19

Mikro-ohjelmoitu ohjaus

- n Idea 1951: Wilkes Microprogrammed Control Execution Engine
- u Suorituta konekäsky yksi mikrokäsky kerrallaan generoimalla suoritusaikana tarvittavat ohjaussignaalit
- u Tulkitse mikrokäskyt ohjelmallisesti ohjaussignaaleiksi
- n Mikro-operaatiot kuvattu kontrollimuistissa mikrokäskyinä
- u Laiteohjelmisto (firmware)
- n Kukin mikrokäsky muodostuu kahdesta osasta
- u Mitä suoritetaan tulevalla syklillä?
 - § Mikrokäskystä käy ilmi tarvittavat ohjaussignaalit
 - § Toimita ohjaussignaalit piireille Sta06 Table 16.1
- u Mikä mikrokäsky tulkitaan tämän jälkeen?
 - § Oletus: seuraavasta kontrollimuistin muistipaikasta
 - § Paikanlaskuri, ei tilakone!

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 20

Mikrokoodi

- n Kutakin CPU:n käskesyklin vaihetta vastaa "alirutiini", joka suoritetaan käskesyklin aikana
- n Esim. ROM-muistissa
 - u Mikro-ohjelma -muisti
 - u Firmware

(Sta06 Fig 17.2)

• • • Jump to indirect or execute	} Fetch cycle routine
• • • Jump to execute	} Indirect cycle routine
• • • Jump to fetch	} Interrupt cycle routine
Jump to opcode routine	} Execute cycle beginning
• • • Jump to fetch or interrupt	} AND routine
• • • Jump to fetch or interrupt	} ADD routine
⋮	⋮
• • • Jump to fetch or interrupt	} IOF routine

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen
7.12.2007
Luento 12 - 21

Horisontaalinen mikrokäsky

- n Kaikki mahdolliset ohjaussignaalit kuvattu bittikarttana jokaisessa mikrokäskyssä
 - u Yksi bitti per mahd. ohjaussignaali (1=generoi, 0=älä generoi)
 - u Jos paljon erilaisia, mikrokäskystä tulee pitkä
- n Kukin mikrokäsky myös ehdollinen hyppykäsky
 - u Mitä statusbittejä tutkittava
 - u Seuraavan mikrokäskyn osoite

(Sta06 Fig 17.1 a)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen
7.12.2007
Luento 12 - 22

Vertikaalinen mikrokäskey

- n Ohjaussignaalit koodattu toimintonumeroiksi
- n Dekoodaa takaisin ohjaussignaaleiksi suoritusaikana
- n Lyhyemmät käskyt, mutta dekoodaus vie aikaa
- n Kukin mikrokäskey myös ehdollinen hyppykäskey
 - u Mitä statusbittejä tutkittava
 - u Seuraavan mikrokäskyn osoite

(Sta06 Fig 17.1 b)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 23

Ohjausyksikkö = Execution Engine

- n Control Address Register, CAR
 - u Mikä mikrokäskey seuraavaksi? ~ käskeysoitin, "MiPC"
- n Kontrollimuisti
 - u Mikrokäskyt
 - § Nouto-suoritus-keskeytys
- n Control Buffer Register, CBR
 - u Rekisteri mikrokäskyn tulkintaa varten ~ käskeyrekisteri, "MiIR"
 - u Tulkitse ja lähetä ohjaussignaalit piireille
 - § Dekooderin läpi
- n Sequencing Logic
 - u Seuraavaksi suoritettavan mikrokäskyn osoite CAR:iin

(Sta06 Fig 17.4)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 24

Mikä mikrokäsky seuraavaksi?

- n a) Kerrottu eksplisiittisesti
- n Käskyssä 2 osoitetta
 - u Lisäksi kerrottu lipuke, jota tutkittava
 - u Hae uusi jommasta kummasta paikasta
 - u Usein heti seuraavasta kontrollimuistin muistipaikasta
 - § Miksi tallettaa?
 - § Ei aikaa laskemiseen!

(Sta06 Fig 17.6)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 25

Mikä mikrokäsky seuraavaksi?

- n b) Implisiittinen oletus: seuraavasta kontrollimuistin osoitteesta
- n Käskyssä 1 osoite
 - u Lisäksi kerrottu lipuke, jota tutkittava
 - u Jos ehto=1, käytä käskyn osoiteosaa
- n Osoiteosaa ei taaskaan käytetä aina
 - u Useimmiten hukkatilaa

(Sta06 Fig 17.7)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 26

Mikä mikrokäsky seuraavaksi?

c) Vaihteleva mikrokäskyn formaatti

- u Osa biteistä voidaan tulkita kahdella tavalla
- u 1 b: Käskyssä osoite/ei
- u Vain hyppykäskyssä mukana osoite
- u Hyppykäskyissä ei ole ohjaussignaaleja
- u Jos hyppy, pitääkin suorittaa kaksi käskyä yhden sijasta
 - § Hukkaa aikaa?
 - § Säästää tilaa?

The diagram (Sta06 Fig 17.8) illustrates the control unit's internal logic. It starts with an instruction register that feeds into a multiplexer. The multiplexer also receives address selection signals from branch logic and gate and function logic. The output of the multiplexer goes to a control address register, which has a '+1' incrementer. The control address register outputs to an address decoder, which then feeds into control memory. The control memory outputs to a control buffer register. The control buffer register is divided into a branch control field and an entire field. The branch control field feeds into branch logic, which also receives flags. The entire field feeds into gate and function logic. The output of the control buffer register also feeds into the multiplexer.

(Sta06 Fig 17.8)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 27

Mikä mikrokäsky seuraavaksi?

d) Osoitteen generointi suoritusaikana

- u Miten päästä oikean ALU-alirutiinin alkuun?
 - § Konekäskyn suoritussignaalit riippuvat operaatiosta
- u Generoi ensimmäisen mikrokäskyn osoite operaatiokoodista (mapping + combining/adding)
 - § Eniten merkitsevät bitit op-koodista
 - § Vähiten merkitsevät nolliä tai generoitu nykytilan (status) perusteella
 - § Esim: IBM 3033 CAR, 13 b:n osoite
 - Op-koodista 8 bittiä -> alirutiini max 32 käskyä
 - loput 5 bittiä statusbittejä tutkimalla

The diagram (Sta06 Fig 17.9) shows a 13-bit instruction format. Bits 00 to 07 are grouped as BA(8). Bits 08, 09, 10, 11, and 12 are grouped as BB(4), BC(4), BD(4), BE(4), and BF(7) respectively.

(Sta06 Fig 17.9)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 28

Mikä mikrokäsky seuraavaksi?

- n e) Aliohjelmakutsu ja paluu (Residual control)
 - u Alirutiinin kutsu mikrotasolla
 - § Ei ympäristön vaihtoa, vain yksi taso
 - § Sisäkkäiset kutsut eivät sallittuja
 - § Esim: LSI -11, 22b:n mikrokäsky
 - Kontrollimuisti 2048 käskyä, 11 b:n osoitteet
 - Operaatiokoodi määrää ens. mikrokäskyn osoitteen
 - Oletus seuraava CAR • CAR+1
 - Jokaisessa mikrokäskyssä bitti: alirutiinin kutsu/ei

Alirutiinin kutsukäsky:

- talleta paluuosoite paluurekisteriin (vain yksi)
- hyppää alirutiiniin (osoite mikrokäskyssä)

- Paluukäsky: ota osoite paluurekisteristä

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 29

Mikrokäskyn koodaus

- n Horisontaalinen? Vertikaalinen?
 - u Horisontaalinen: nopea tulkinta
 - u Vertikaalinen: vähemmän bittejä
- n Usein kompromissi eli sekamuoto
 - u Mikrokäsky jaettu kenttiin, kukin kenttä määrää tiettyjen toimintojen ohjaussignaalit
 - u Keskenään toisensa poissulkevat toiminnot koodattavissa samaan kenttään
 - u Koodaus purettava suoritusajana ohjaussignaaleiksi
 - § Jokin kenttä voi ohjata muiden kenttien purkua!
- n Kun useita koodauksia yhden sijasta, toteutus helpompaa
 - u Useita yksinkertaisia dekodeereita

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 30

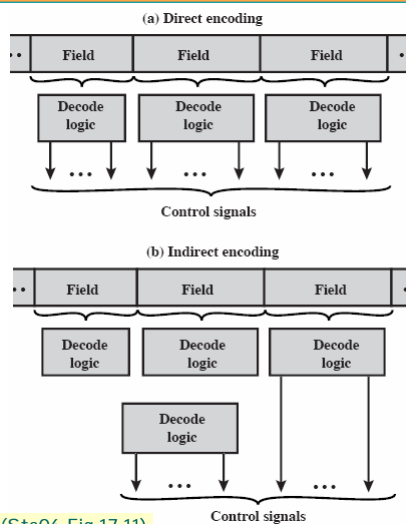
Mikrokäskyn koodaus

Toimintojen mukaan (functional encoding)

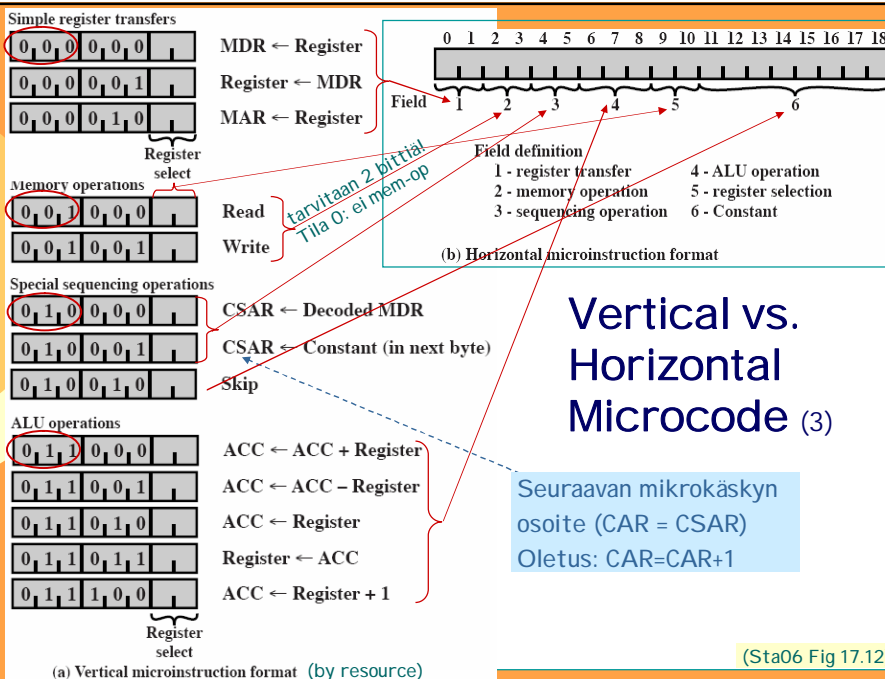
- u Kukin kenttä kontrolloi tiettyä toimintaa
 - § Lataa akkurekisteristä
 - § Lataa muistista
 - § Lataa ...

Resurssien mukaan (resource encoding)

- u Kukin kenttä kontrolloi tiettyä resurssia
 - § Lataa akkurekisteristä
 - § Talleta akkurekisteriin
 - § Lisää akkurekisteriin

(Sta06 Fig 17.11)

Vertical vs. Horizontal Microcode (3)

Seuraavan mikrokäskyn osoite (CAR = CSAR)
Oletus: CAR=CAR+1

(Sta06 Fig 17.12)

Miksi mikro-ohjelmoituna?

vaikka hitaampi suoritus kuin langoitetulla logiikalla

- n Suunnittelun helppous ja joustavuus
 - u Muutokset/laajennukset mukaan vaikka loppumetreillä
 - u Vanhaan laitteistoon vain kontrollimuistin päivitys
 - § Omalla lastullaan vähän vanhemmissa koneissa
 - u Tätä varten omat kehitysympäristönsä
- n Taaksepäin yhteensopivuus
 - u Vanha käskykanta säilytettävissä vaivatta
 - u Lisää vain uudet mikrokäskyt uusille käskyille
- n Yleisyys
 - u Yksi laitteisto, useita erilaisia käskykantoja
 - u Yksi käskykanta, useita erilaisia organisointeja

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 33

Kertauskysymyksiä

- n Langoitettu vs. mikro-ohjelmoitu toteutus?
- n Kuinka mikrokäskyn osoite määräytyy?
- n Mihin tarvitaan kontrollimuistia?
- n Horisontaalinen vs. vertikaalinen mikrokäsky?
- n Miksi ei mikro-ohjelmointia?
- n IA-64 kontrolli vs. mikro-ohjelmointi vs. langoitettu kontrolli?

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 34

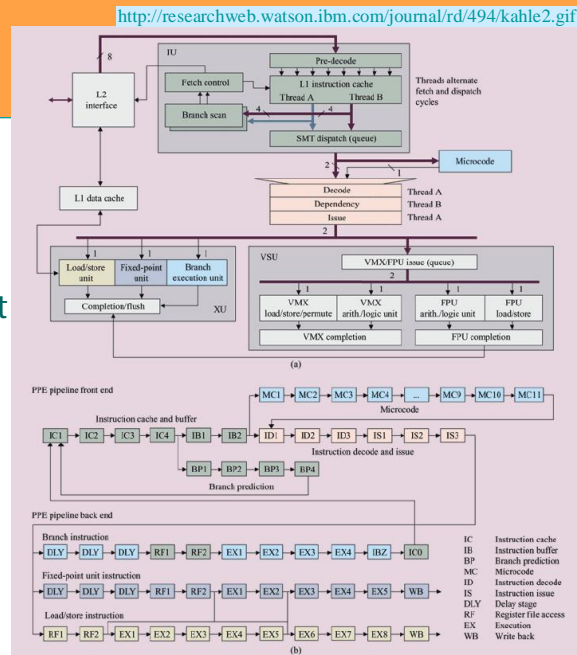
Tietokoneen rakenne

Pääotsikoita olivat

- n Digitaalilogiikka
- n Väylät, välimuisti, keskusmuisti
- n Virtuaalimuistin osoitemuunnos, TLB
- n ALU: kokonais- ja liukulukuaritmetiikka
- n Käskykannoista: operaatiot ja osoittaminen
- n CPU:n rakenne ja liukuhihna
- n Hyppyjen ennustus, datariippuvuudet
- n RISC & superskalaari CPU, nimiriippuvuudet
- n IA-64: Explicit Parallel Instruction Computing
- n Langoitettu vs. mikro-ohjelmoitu ohjaus

-- The End --

STI Cell Power processor element
(a) major units
and
(b) pipeline

Problem

- n Moore's Law will not give us faster processors (any more)
 - u But it gives us now more processors on one chip
 - § Multicore CPU
 - § Chip-level multiprocessor (CMP)

Herb Sutter, "A Fundamental Turn Toward Concurrency in SW", Dr. Dobb's Journal, 2005. ([click](#))

http://www.ddj.com/web-development/184405990;jsessionid=BW05DMMAOT3ZGQSNLPCCKHOCJUNN2JVN?_requestid=1416784

Nämä kalvot esitetty Kerolan Rinnakkaisohjelmointikurssilla

• Clock Speed (MHz)
■ Transistors (000)

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 37

↑

Increasing HW Threads Per Socket

Borkar, Dubey, Kahn, et al. "Platform 2015." Intel White Paper, 2005. ([click](#))

http://download.intel.com/technology/computing/archinnov/platform2015/download/Platform_2015.pdf

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen 7.12.2007 Luento 12 - 38

Tietokoneen rakenne / 2007 / Liisa Marttinen

19